گنج عسگر

آذر آیینین سؤن گونلري ایدي. قار نئچه گون ایدي آرا وئرمه‌دن یاغیردي. کندین پالچیقدان - مؤهره‌لردن تیکلیمیش ائولري آغیر قارین آلتینا باتمیشدیلار.

کندین مئیدانچاسیندا گل - گئت چوخ آز گؤزه چارپیردي. مئیدانین قوزئي طرفینده داخما شکلیده اؤلان هیسلي - بیتلي قاراندیریق توکانلاري کؤهنه شهر وسایطلري ایله دولو ایدیلار. توکانلاردان بیر آز آدالي مئیدانین گون دؤغان‌طرفینده، بیر آي اولدوز اؤرتاسیندا اولان بایراق چوروکلیکدن چاتار - چاتار اؤلموش تاختا قاپي‌لي بیر یاپي‌نین اوستونده آغیر قارین آلتیندا گوزدن ایتمکده ایدي.

ساختمانین پنجره‌سي نین شیشه‌لري‌نین بعضي‌لري‌نین یئرینه آغ نایلون چکیلمیشدي.

یاپي نین دامیندان ایسه آغ توستو حلقه‌نه‌رك آشاغي‌یا اؤینایا - اؤینایا گلن قارلار ایچره‌سینده گؤیه قالخیردي.

بیردن ساختمانین قاپي‌سي آچلیدي. اوجا بؤیلو، آلیني آچیق، گؤوده‌لي و یوغ‌لاري تزه ترله‌میش بیر اوغلان ائشیگه گلدي. اگنینده آلا - بولا رنگده اولان عسگر پالتارلاري اؤنا آرتیق بیر ابهت وئرمیشدي... کمرینه باغلانان قاییش‌اوسته نئچه «نارنجك» گؤرونوردو. بئلینده ایسه بیر قاتار فشنگ وار ایدي...

کؤنولدن آنا یوردونا خدمت ائتمه‌ك ایسته‌ین، اونا خاطیر عسگر پالتاري گئیه‌ن «سونجاق» آلتي آي ایدي اؤ کنده آذربایجان دموکرات فرقه‌سي نین طرفیندن عسگر سئچیلمیشدي...

سؤنجاق قاپینین اؤنونده بیر آز دایاندي. گؤزلرین مئیدانین اطرافینا دؤلاندیردي، سونرا باشین گؤیه ساري توتدو...

قارین ایري دنه‌لري آستا - آستا آغ اینجي‌لر تك آشاغي‌یا گلمکده ایدیلر...

بیردن گؤزو قاپي اوستونده سانجانان قارلي بایراغا دوشدو. تئز آیاق بارماقلاري اوسته قالخیب بایراغي چیخارتدي. قارلارین سیلکه‌دي. سونرا بایراغي دؤشونه باسیب اؤجون اؤیدو.

بایراق بؤکره همیشه‌کي‌لردن گوزل و سئویملي نظرینه گلیردي. بیر نئچه لحظه اؤیله قارین آلتیندا دایاندي. قارین دنه‌لري باش و چیگیني اوسته قونوردولار. بایراغي یئرینه تاخیب، اونا زیلله‌ندي.

هر دن سرعتله اسن یئل قارلاري هر طرفه سپیردي.

بیردن نئچه گوله سسي یاخیندان قالخیب، کنده حاکیم اؤلان سوکوتو پؤزدو.

سونجاق سرعتله گئري دؤندو. کندین باتي طرفیندن توفنگ‌لري یوخاري توتولموش نئچه آتلي سرعتله مئیدانا گیرمکده ایدیلر. مئیداندا کیمسه گؤرونموردو. سونجاق آتلي‌لاري گؤره‌رکن:

- ژاندارم لار؟!... یئنه دؤوران دؤندومو؟! - دئیه - تعجب‌له اؤزوندن سوردو. أیلین بئلینده اؤلان «بئش آچیلان» - آ طرف آپاراراق سرعتله یاپي‌نین ایچینه داخل اؤلدو. آتلي‌لار مئیدانین اؤرتاسیندا آت‌لاردان دوشه‌رکن، اؤزلرین قارلارایچره سالدیلار. قارین اوجالیغي یاریم متره‌دك اولوردو.

یئنه گوله سسي قالخدي. گوله‌لرین سسیندن کندین نئچه ایتي هورودو.

سونجاق اوتاغين دووارينا آسليميش «برنو» سون اله آليب، پنجره‌نين پايه‌سي آرخاسيندا اؤزونه يئر توتاراق توفنگين لوله‌سين ائشيگه طرف اوزاتدي. قيافه‌سي پوزغون اؤلدوغون گؤستريردي. ايري گؤزلري قان چاناغينا دؤنموشدو.ديشلري آلت دوداغين سيخيردي.

بير نئچه گوله پنجره‌نين شيشه‌لرين، پنجره‌دن بير آز آرالي اولان ميزين اوستونه سپه‌لدي. سونجاق تئز باشين گئري چكدي...

بوشا آچيلان گؤله‌لر دام - دوواري سؤكوردولر.

سونجاق قاپي‌يا آستا - آستا ياناشان ژاندارمي هدف توتوب اونو گؤزلوردو... ژاندرام پنجره‌يه آتيلان گوله‌لرين حمايتي ايله قاپي‌يا طرف سوروندو. بير آن سونجاق باشين اوزالديب ژاندارمي آتشه توتدو. سونرا تئز پايه‌نين آرخاسيناگيردي. ژاندارم قار اوسته سورونمكدن دوشدو.

اؤتاغين بير بوجاغيندا قورولان كؤمور سوباسي‌نين يوروسو نئچه يئردن دلينميشدي. ائشيكده ژاندارام‌لار ياپي‌ني چئوره‌له ميشديلر. سونجاق دقتله ژاندارم‌لارين ترپنتي‌لرين ايزليردي. گاهدان‌دا اؤنلاري آتشه توتوردو. اؤتاغين‌هاواسي باروت قوخوسو ايله دولو ايدي...

بيردن نئچه گوله پايه‌نين پالچيق‌لارين اطرافا سپه‌لدي. سونجاق تئز يئرين دگيشه‌رك سؤل طرفدن ساختمانا ياناشان ژاندرام‌لاري آتشه توتاراق اؤزون پنجره‌نين ساغ طرفينه آتدي. ژاندارم‌لارين ايكي‌سي يئره دوشدولر.

- اؤن نفره ياخين اؤلارلار...

سونجاق اؤز ايله دوشونه‌رك بئلينده‌كي بؤش فشنگ قاتارين يئره سالدي. ژاندارم‌لار آرا وئرمه‌دن گوله آتيرديلار. بيردن

گؤلله سسي ائشيکدن کسيليب، بير باغيرتي يا بنزەر سس قالخدي:

- ايه تسليم اؤلسان ديري قالاجاقسان! توفنگين ائشيگينه آت... اؤزونده اللرين باشي اوسته ائشيگه گل...

سونجاق گولومسەيەرك اؤزونه دئدي:

- تسليم اؤلماق... هه... ايه قراردي اؤلم نه ياخشي اؤز وطنيم يولوندا اؤلسون. اؤلمك‌وار دؤنمك يوخ...

ئچه لحظه سوکوت حاکيم اؤلدو. سونجاق پنجرەنين قولاغيندان ائيشله باخيردي. ئچه ژاندارمين اؤلوسو قارلار اوسته گورونوردور.

بيردن ژاندرام‌لارين بيري يئريندن قالخاراق، بير تيکه جسمه بنزەر زادي ياپي‌يا طرف توللادي.

سونجاق او حالدا بير گوله اونا طرف آتيب اؤزون يئره سالدي. سونجاغين گؤلەسي ژاندارمين آلينيندان دگيب بؤرکون گؤيه گؤتوردو. ائله اؤ لحظەده اوتاغين پنجرەسي بير دووارلاري تيترەديجي پارتلاييش ايله داغيليب، شيشەلرلەبرابر آغاج تيکەلري چؤخ توز - توپراق‌له اطرافا ياييلدي.

اؤتاغين هاواسي باروت قوخوسو، تؤز توريا‌ق‌لا بورونموشدو. سونجاق بير آن دوشوندو:

- ايه آتيلان ال بومباسي ائشيگه يوخ، ايچري دوشسەايدي ايندي اؤلموشدونم... اؤ دوشونجه ايله آياغا قالخدي. تپيك‌له قاپيني آچيب، بير مايالاقلا اؤزون ائيشکه آتندي. ائله اؤ حالدا بير ال بؤمباسي اؤتاغا دوشوب هر ياني‌داغيلتدي و ئچه گوله ايسه تايي آچيق قاپي‌دان اؤتاغين ايچري سينه گئتدي... سرين قار، سونجاغين اؤزونه دايانارکن اونون ايچري آلاوون بير آز

سؤندوردو. نئچه گوله سونجاغا طرف آچيلدي. گؤلەلرين بيري اونون باشي‌نين‌توكلرين ياندیریب، كئچدي. آمما بيري سونجاغين ساغ قيچي‌نين آغ اتينه دگدي. آغري قيچينلان بئينينه سيزلادي. آمما سايمادان اؤيان - بويانا سورونن نئچه ژاندارمي آتشه توتدو...

كندين جماعتيندن كيمسه قاباغا گلن يوخ ايدي. هله خانين قؤرخوسو اؤنلارين جانيندا ايدي...

ژاندارم‌لار سونجاغا ياناشيرديلار. سونجاق اؤزون كنارا چكمك ايسته‌ييردي. آمما بير قورشوم سونجاغين بؤيروندن دگدي. سونجاق يالاندان باغيردي. آغري بده‌نين كسيردي. قيچيندان آخان آل قان، قارلار اوسته ايز سالميشدي.سونجاغين الي توفنگدن بوشالدي. تيتره‌ك قانا بويانا‌قلي الي بؤيرونه طرف گئتدي.

سونجاق ساختماندان نئچه متر آرالي اوزو اوسته قارلار ايچره دشموشدو. بيردن باشين چوخ چتين ليك‌له ياپي‌يا طرف دؤنده‌ردي. ياپي نين دام دوواري نئچه يئردن اوچوب تؤكولسه‌ده، هله بايراق ياپي اوستونده قاليردي. ژاندارم‌لارنئچه لحظه يئرينده دايانديلار. قؤرخورديلار باش‌لارين قاوزاماقلا بير قورشوم آلين‌لارينا باتسين. آمما سونرا چوخ احتياطلا آياغا دوردولار... سونجاغين آچيق گؤزلري بايراغا زيلله‌نميشدي. قالان ژاندارم لار سونجاغين دؤره‌سينه‌ييغيشديلار. ژاندارم‌لارين بيري پوتونون سونجاغين بئلينه قويدو. باشين يوخاري توتدو:

- «گنج اؤلدوغو اوچون ياخشي گوله آتماق باجاريردي» - دئدي.

سونجاغين بؤيرونده اؤلان ساغ الينين بارماقلاري بير آز تريندي بير «چيق» سسي ده قالخدي. ژاندارملار اونون بئلينده اولان تئزه «بئش آچيلان» - آ باخيرديلار. ايكي - اوچ ثانيه اؤتدو...

بيردن بتردن پاتلاييش سسي مئيداني‌بورودو. سانكي عثمان تويو آچيلميشدي.

سونجاق و ژاندارم‌لارين بده‌ن‌لري‌نين تيكه‌لري قارلار اوسته سپه‌لندي. اؤ پارتلاييش سونجاغين بئلينده كي نارنجك‌لردن ايدي.